

Сальво підходить ближче

Як домашні собаки надають емоційну підтримку ветеранам

Сальво знову йде на роботу. Дорогу він уже знає. Лікарня Святого Пантелеймона у Львові нагадує великий мурашник. Один із найбільших багатопрофільних медичних закладів заходу України майже ніколи не завмирає. Пацієнти, лікарі, реабілітологи, відвідувачі — тут не вщухає людський потік.

Сьогодні до цього потоку долучається ще одна невелика команда — волонтери зі своїми собаками. Серед них Костянтин Бідний і його великий чорно-підпалий Сальво.

На собаках — шлеї з шевронами «Емоційна підтримка». Їх помічають одразу. Кілька людей із собаками в лікарняних коридорах — картина поки що незвична. На них озирються пацієнти, відвідувачі, медики. Хтось проводить поглядом, хтось усміхається, хтось дивиться з неприхованою цікавістю.

Команда піднімається поверхами, проходить коридорами, повз двері кабінетів і ліфти. А далі на їхньому шляху — скляний міст.

Майже вісімдесят метрів переходу, що веде з Лікарні Святого Пантелеймона до корпусу реабілітаційного центру UNBROKEN. За склом — звичайний Львів: будинки, дерева, автомобілі.

Передплатний індекс: 22188

Передплатний індекс: 22188

Передплатний індекс: 22188

Світ

У Японії понадсторічних — більше 100 тисяч

Вперше в історії Японії кількість людей віком 100 років і старше перевищила 100 тисяч — це новий рекорд для країни, відомої своєю довголітністю. Про це пише CNN.

За даними Міністерства охорони здоров'я, праці та соціального забезпечення, у вересні кількість довгожителів зросла до 107 677 осіб. Це вже 56-й рік поспіль, коли цей показник збільшується, а порівняно з минулим роком кількість людей віком від 100 років зросла майже на 8 тисяч. Більшість із них — жінки: вони становлять 88%, або 94 298 осіб від загальної кількості.

Японія стабільно входить до числа країн із найвищою тривалістю життя у світі. Науковці пов'язують довголіття японців зі здоровим харчуванням та розвиненою системою охорони здоров'я. Попри те, що одне покоління японців живе довше, населення країни, яке становить близько 123 млн осіб, продовжує скорочуватися через рекордно низьку народжуваність.

Цитата тижня

Віталій ПОРТНИКОВ,
український журналіст, блогер

«Я завжди закликав президента: заради збереження його власного життя і життя членів його родини та людей з найближчого оточення — подумати про повернення Україні державної ефективності, якої вона позбулась після президентських і парламентських виборів 2019 року! Український народ зробив свою ПОМИЛКУ, але чи заслуговує він, щоб в результаті цієї помилки він був знищений етнічно, вигнаний зі своєї території і щоб його держава перестала існувати?! Чи це буде адекватна плата українського народу за помилку зроблену у 2019 році?! Я вважаю, що ні. Я переконаний, що треба зосередити зусилля і тим, хто розумів, що це помилка, і тим, хто її припустився, і Зеленському, і мені, і Залужному, і Федорову, і Тимошенку, і Порошенку, тому що ми всі в одному човні! І якщо Україна припинить своє існування і цей корабель затоне, то потонемо і всі ми! І від того, що буде плавати по океану тіло Зеленського - в мене ніякого задоволення не буде. Я сподіваюсь, що й в Зеленського не буде задоволення, якщо він побачить, що поряд з ним пливе тіло Порошенка! А мова саме про це, про те, що ці люди будуть плавати поруч! Але вже в неживому стані».

Україна

Усик знову перший серед найкращих надважковаговиків світу

Олександр Усик із рекордом 25 перемог у 25 боях, 16 із них він здобув нокаутами очолив рейтинг найкращих надважковаговиків світу за версією відомого спортивного порталу TalkSPORT станом на вересень 2026 року. Другим став чемпіон світу за версією WBO Даніель Дюбуа, а третю сходинку посів володар титулу WBC Agit Кабаєл. Четвертим у рейтингу опинився хорват Філіп Хрговіч. П'яте місце посів британець Фабіо Вордлі. Ще один колишній суперник Усика Тайсон Ф'юрі посів шосту позицію. Далі в рейтингу розташувалися Френк Санчес, Джозеф Паркер, Мозес Ітаума та Мурат Гассієв.

Нагадаємо, що колишній абсолютний чемпіон світу з боксу Олександр Усик зізнався, що через постійні тренування перебуває на межі фізичного та психологічного виснаження. Український боксер також заявив, що його наступний вихід у ринг може стати останнім у професійній кар'єрі.

ВОЄННІ НОВИНИ

Загальні бойові втрати росіян від початку вторгнення в Україну, за даними Генштабу, станом на ранок 15 вересня:

	особового складу (+1 400);	— близько 1 510 000
	танків	— 12 345 (+0);
	бойових броньованих машин (ББМ)	— 25 334 (+3);
	артилерійських систем	— 49 793 (+41);
	реактивних систем залпового вогню (РСЗВ)	— 2 131 (+4);
	засоби протиповітряної оборони	— 1 638 (+1);
	літаків	— 442 (+0);
	гелікоптерів	— 356 (+0);
	безпілотників оперативно-тактичного рівня	— 518 280 (+1 839);
	наземних робототехнічних комплексів	— 2 626 (+11);
	крилатих ракет	— 5 111 (+0);
	кораблів/катерів	— 35 (+0);
	підводних човнів	— 2 (+0);
	автомобільної техніки та цистерн з паливом	— 149 183 (+376);
	спеціальної техніки	— 4 690 (+7).

кримінал

Затримали замовника нападу на кримінального авторитета “Запорізького”

У Польщі затримали 56-річного словака, якого розшукував Інтерпол за підозрою в замовленні вбивства тернопільського бізнесмена, пише сілезька поліція. У квітні 2024 року кілер тричі вистрілив у його Porsche Cayenne біля власного будинку. Бізнесмен вижив, а виконавця замаху затримали за кілька місяців.

У липні 2024 року українські правоохоронці затримали виконавця замаху. За даними поліції, чоловік близько чотирьох місяців готував напад: стежив за потерпілим, збирав інформацію про нього та відстежував його маршрути. Для цього він орендував житло у Тернополі та придбав автомобіль.

Після замаху кілер намагався втекти з України. За даними українських правоохоронців, він мав отримати 25 тис. доларів.

Польська поліція підтвердила ZAXID.NET, що кілер і замовник — дві різні особи. У Ченстохові затримали 56-річного словака, який, за даними української сторони, замовив вбивство. У 2024 році його вже затримували у Польщі у справі про шахрайство та участь в організованій злочинній групі, яка підробляла долари, євро та польські злоті. Тоді правоохоронці вилучили майже 1700 фальшивих банкнот. У цій справі обвинувачення висунули сім людям, а розслідування досі триває.

Водночас польські правоохоронці не повідомляють, чому саме словак міг замовити вбивство та скільки грошей він мав заплатити кілеру.

Наразі польські правоохоронці проводять процедуру за Червоною нотою Інтерполу та готують передачу 56-річного словака українській стороні.

Павло Коцур відомий у місцевих кримінальних колах за прізвиськом «Запорізький». У 2024 році його затримали за підозрою у налагодженні наркотрафіку кокаїну з Європи в Україну. Також сайт «Тернополянин» розповів, що Коцур взяв близько 10 млн грн в одній із штурмових бригад ЗСУ для придбання безпілотників, однак безпілотників військові так і не побачили.

Ангеліна СЛОБОДА,
студентка 4 курсу факультету
журналістики Львівського
національного університету
ім. Івана Франка

На чому хочуть заощадити урядовці, і що буде з соціальними виплатами?

Український уряд запроваджує режим жорсткої економії бюджетних коштів, аби знайти гроші на захист країни. Про це під час виступу у Верховній Раді заявив прем'єр-міністр України. Чи вплине це на соціальні виплати — дізнався Центр громадського моніторингу та контролю.

Жорстка економія

“За результатами ми вже знайшли 70 мільярдів економії, які в повному обсязі будуть спрямовані на потреби оборони”, — наголосив Сергій Корецький. Глава уряду також розповів, що принцип максимальної економії стосуватиметься і державного бюджету на наступний рік. Раніше стало відомо про проблеми з фінансуванням Сил оборони. За оцінкою глави відомства Євгенія Хмари, дефіцит становить близько 27 мільярдів доларів.

Доля соцвиплат

За словами Корецького, політика економії не вплине на бюджетні виплати: всі соціальні зобов'язання перед громадянами держава виконає. “Таким чином щодо пенсій, зарплат, — проблем не буде”, — додав він.

Уряд не має можливості урізати пенсії чи зарплати, пояснив в інтерв'ю агентству “УНІАН” член Економічного дискусійного клубу Олег Пендзин: “Соціальні видатки фінансуються за рахунок макрофінансової допомоги. Якщо джерело фінансування — макро-економічна допомога наших партнерів, то скільки б ви там не урізали, все одно ті гроші використати на безпеку й оборону не можна”.

Економіст Богдан Данилишин у колонці для “РБК-Україна” попереджав, що бюджетна рівновага держави значною мірою тримається на іноземних грантах, а не на власних доходах. До кінця цього року Україна може отримати 12,7 мільярда доларів міжнародної підтримки, і ці кошти прив'язані до конкретних законів, які має ухвалити парламент.

Закони на паузі

Українські парламентарі не ухвалили низку законів, насамперед, йдеться про законопроекти №15460 і №16051-1 про внесення змін до Податкового та Митного кодексів. Це ініціативи про оподаткування міжнародних посилок, дешевших за 150 євро, та про запровадження європейської сис-

теми оподаткування електронної комерції. Обидва документи є умовою для отримання міжнародної допомоги, і те, що Верховна Рада не збрала достатньо голосів, означає паузу в наданні цієї допомоги.

Міністр фінансів Сергій Марченко на засіданні комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики заявив: “Будуть надходити доходи — ми в першу чергу фінансуємо сектор безпеки і оборони. Далі як тільки у нас з'являються джерела фінансування, фінансуємо всі інші видатки. Це стосуватиметься не тільки державного бюджету, а й місцевих. Будь-які програми капітального будівництва й інші фактично будуть призупинені”, — попередив він. За словами міністра фінансів, соціальних видатків обмеження поки що не стосуються.

Як планують заощадити

Уряд планує не лише заощаджувати, щоб зібрати кошти для Сил оборони, а й переглянути видатки оборонного відомства. “Безумовно, ми будемо аналізувати, вивчати кожну гривню, але війна суттєво змінюється, війна суттєво дорожчає, це реальність, повинні реагувати на ці виклики”, — розповів прем'єр-міністр України. На яких видатках може зекономити держава? Деякі версії вже озвучили експерти. Зокрема, на думку члена Економічного дискусійного клубу Олега Пендзина, найімовірніше, урізатимуть загальні програми на кшталт “Національного кешбеку” та капітальні видатки по міністерствах.

Раніше голова податкового комітету Верховної Ради Данило Гетманцев теж пропонував переглянути державні видатки. І, за його версією, кандидаткою на скорочення також була програма “Національний кешбек”. “Ефект для зростання ВВП від кешбеку становить 0,10% — це в межах статистичної помилки. Це була популістська помилка, від якої треба відмовитися, а кошти спрямувати на кредитування “5-7-9%”, — заявив він.

Програму “Національний кешбек” свого часу запроваджували як державну підтримку громадян за купівлю українських товарів із поверненням частини витрачених коштів. Зняти нараховані гроші готівкою було не можна, однак їх дозволялося витратити на комунальні послуги, ліки, книги, донати для ЗСУ або інші українські товари.

Ангеліна СЛОБОДА,
студентка 4 курсу факультету
журналістики Львівського
національного університету
ім. Івана Франка

ПОЛЯКИ ЛЕДЬ НЕ ЗБИЛИ
УКРАЇНСЬКИЙ МІГ. Під час

російської атаки на Україну 30 липня польські військові не змогли вчасно ідентифікувати літак і ледь не відкрили вогонь по українському винищувачу МіГ-29, який виконував завдання поблизу кордону. Про це розповів оперативний командувач Збройних сил Польщі Іренеуш Новак, передає Rzeczpospolita.

ЗАГРОЗА ДЖОНСОНУ І К. Колишнього прем'єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона та ще низку європейських

посадовців, які повертались з Києва до Польщі, евакуювали з поїзда біля кордону з Польщею через російську дроніву атаку, повідомив німецький щотижневий журнал Der Spiegel. Потяг з європейськими посадовцями рухався тією ж колією, що й атакований вранці 13 вересня пасажирський поїзд у Волинській області.

«РЕДІС» ОЧОЛИВ УГРУПОВАННЯ «АЗОВ». Бригадний генерал та командир 1-го корпусу НГУ «Азов» Денис «Редіс» Прокопенко очолив но-

востворене угруповання військ «Азов», повідомили на сторінці 1-го корпусу НГУ «Азов». Денис Прокопенко в «Азові» з липня 2014 року. Він командував обороною Маріуполя, й «Азовсталі» зокрема. 20 травня 2022 року «Редіс» потрапив у російських полон. 21 вересня 2022 року Прокопенка та ще 214 захисників Маріуполя обміняли на екснардепа Віктора Медведчука.

«АРКА ТРАМПА». У Вашингтоні незабаром розпочнуть будівництво тріумфальної арки заввишки 76 метрів, яку неофіційно називають «Аркою Трампа». Споруда має бути вищою за відому Тріумфальну

арку в Парижі майже на 30 метрів. Її будуватимуть 2–3 роки 20 годин на добу без сезонних пауз. Арку планують звести на південному березі річки Потомак, поруч із меморіальним мостом Арлінгтона. Верхівку арки прикрашать позолоченими ангелами.

Редактор газети «Ратуша» щиро співчуває своєму двоюрідному брату **Ігорю Лещинину** з приводу важкої втрати — **смерті його матері ІРИНИ.**

Вічна пам'ять... Сумую разом з вашою родиною. Поки були живі наші батьки — ми відчували себе дітьми. Тільки їх не стало — і ми відразу відчували себе старими.

Поширені помилкові думки про армію

Військовослужбовець Микола Мануйленко на свій фейсбук-сторінці написав перелік поширених помилкових уявлень про те, як живуть військові та які в них потреби:

* В армії знають більше про ситуацію на фронті

Звісно, солдат, якій сидить в бліндажі, знає, скільки у нього води і як часто поряд з його бліндажем щось прилітає. Пілот, який сидить у тому ж бліндажі, — знає трохи більше, бо він літає навколо. Він знає, де москалі, де сидять інші наші пілоти. Командир батальйону може приблизно знати, наскільки важка у нього ділянка. Але ділянка батальйону — це кілометрів 5-10, не більше. Що відбувається на фронті взагалі — ніхто не знає. Може, десь в генштабі... хіба що, але вони нічого військовим не розказують.

В армії немає ніяких доповідей про ситуацію. Так, іноді розвідка повідомляє про якісь події, на кшталт: там пролізли москалі, а от там пролізла дрг. Про якусь загальну ситуацію на фронті ніхто нікому нічого не доповідає. Якщо ти комбат, або ротний і ти хочеш щось знати про загальну ситуацію на фронті, робиш точно те саме, що всі — шукаєш телеграм-канали, які, на твій погляд, подають хоч трохи достовірну інформацію.

Нажаль, військові в армії нічого не знають про ситуацію на фронті.

* Дорожня поліція не зупиняє і не штрафує військових у зоні бойових дій

Зупиняти і штрафувати військових — улюблене і прибуткове заняття ДПС. Вони тут заробляють. Бо солдату треба їхати, командирі треба, щоб солдат їхав, комбату треба, щоб солдат їхав. А солдат може бути без прав, солдат може бути з перегаром після вчорашнього, солдат, може, вже випив банку пива і не збирався нікуди їхати. Якщо солдата задують — він залишиться без премії (мінус 30 тисяч). Тому є стандартна такса, якщо поліція чує перегар — 10 тисяч. Або більше. Більш того! Поліція, яка спіймала п'яного водія, може оформити адміністративне правопорушення на його командира. Тоді прощай премія ротного. Ротному дешевше відкупити солдата.

* В армії заробляють 120 тисяч

Так, сидючи в бліндажі, можна заробляти 120 тисяч в місяць. Для цього треба відсидіти 30 днів в бліндажі поблизу лінії фронту. В бліндажі сидять десь 5-10% батальйону, що стоїть біля фронту. Всі інші військові заробляють 50-60 тисяч. Якщо його не задує ВСП або ДПС.

* Солдатів розселяють. Чи то в казармах, чи то в хатах

Уявіть собі, що ви приїхали в

якесь місто або село. І вам треба тут жити кілька місяців. Що ви будете робити? Орендувати будинок або квартиру? Саме так. Ось так солдатів і поселяють. “Шукайте хату”. Всі солдати десь живуть. Безкоштовно — лише покинута будівля в режимі “сарай”. Відкриваєш OLX і шукаєш хату в оренду. А там — як пощастило. 10 тисяч на місяць — це дешево, 20 тисяч — нормально, а може бути і 30 тисяч. Жити десь треба. Армія не селить солдатів. До речі, зазвичай всі, хто зараз не на позиціях, а це приблизно 90% батальйону — живуть, знаєте де? Там же, де і всі люди. Так само, як всі цивільні. В орендованих хатах та квартирах. Якщо дорожче, то з комфортом, якщо дешевше, то без. Хто як платить, той так і живе.

* Форма

Раніше була. Зараз, коли кілзона розширилася до 20-30 км, наразті прийшов наказ ходити лише в цивільному. У формі ходять тільки на позиції. Все ж таки вона трохи маскує. Таким чином військові на службі зараз взагалі не відрізняються від цивільних. Звичайні люди, в звичайному одязі, на звичайних автівках, які живуть в звичайних квартирах та хатах. До речі, автівки теж перефарбували в цивільні непримітні кольори. Зелені автівки — ціль для фпв. Якщо ви дивитися на фото-відео звіти, де військові сидять у формі та броніках і дякують за щось корисне від волонтерів — значить, вони зітхнули та пішли переодягатися для звіту.

* В армії є дисципліна, є субординація, є накази

Армія України — фактично армія добровольців. Якщо солдат не хоче йти на позицію — не піде, якщо не хоче їхати в небезпечну зону — не поїде, і командир нічо-

го не може з цим зробити. Якщо солдат не хоче їхати туди, де літають ФПВ — він не поїде, і ніхто з цим нічого не може зробити. Фактично, у командира немає важелів впливу. Ну, догану можна дати, ну, у другу відпустку можна не відпустити (перша відпустка — обов'язкова)... ну і все. Хто не хоче ніяк служити — не служить, такого намагаються перевести кудись в інший батальйон або в іншу бригаду. Але переводять не часто. Ось і все, що може командир.

* Лінія фронту. Окопи! Де сидять солдати та дивляться через приціл автомата в бік противника

Лінії фронту — не існує. Окопи — не існує. ЛБЗ (лінія бойового зіткнення) — це зона,

свинина. Зазвичай все гідне і свіже, крім м'яса. М'ясо зазвичай після розмороження — третина собакам, третина на котлети, третина на шашлик. Шашлик в армії люблять готувати. Бо чоловіки люблять готувати шашлик. Було б м'ясо. Ну і зі всього іншого теж щось готують. То вже як хто захоче.

* В армії багато фізичних навантажень

Навпаки. Навантаження лише тоді, коли солдат їде на позицію. Бо йому треба принести з собою їжу на два тижні, навіть якщо їде на тиждень. Тут дуже доречні НРК, а коли нема — солдат бере самохідну НРК, модель “кравчучка”. Коли він прийшов, слава Богу, живим, він просто сидить, цілодобово сидить в бліндажі і не висо-

вує носа. Можна видовбати ямку під генератор, або під бензин, або запасний вихід. Але якщо все це вже викопано і видовбано, то робити нічого і ходити немає куди. І краще не треба. Отак і сидиш собі, або лежиш, або знов сидиш. За штабні служби і не кажу, там що-

денно, без вихідних сидять. На хаті буває робота, залежно від обставин, але здебільшого, без навантажень. Ожиріння, пузико і геморої — результати служби в армії. В мирному житті можна побігати, сходити в спортзал, просто погуляти, а в прифронтовому місті зазвичай або сидиш в хаті, або сидиш за кермом.

* Вам треба висококалорійна їжа! Печиво, шоколад, батончики!

Навпаки, нам потрібна їжа безкалорійна, яку можна жувати і не розжиріти. Несолодка, нежирна, неважка по вазі їжа, яка може довго лежати. Тут вибір дуже обмежений. Яблучні сушки, м'ясні або курячі снеки, і чесно, кажучи, більше нічого. Завжди доречні дві речі: хороша розчинна кава (Nescafe Gold) та Mivina. Все інше ми спокійно самі купимо. Та і це теж самі купуємо. Чомусь досі важко зізнатися, але нам справді нічого з їжі не потрібно.

* А що вам купити, яких смаколиків прислати? У вас же немає магазинів

Магазинів багато і ще трошки. Супермаркети, магазини, ятки — все працює до останнього. Навіть коли вже місто евакуйовано, навіть коли в хатах вже позиції пілотів або позиції піхоти — поряд буде працювати якийсь магазинчик. Поки туди не прилетить міна. Усюди працюють магазини. Все, майже все можна купити. На околицях міста вже будуть москалі, а з іншого краю ще працюють магазинчики. Також завжди працює інтернет, все можна замовити.

* Протилежне питання. У вас там, напевне, як в фільмах про зомбі-апокаліпсис, так? Можна зайти в закинтий магазин і набрати безкоштовно продуктів

Спочатку закриваються великі супермаркети — вони забирають всі продукти і закривають магазини. Потім закриваються менші гастрономи — забирають всі продукти і закривають магазин. Потім закриваються маленькі магазинчики — забирають всі продукти і закривають магазин. Потім закриваються ятки — забирають всі продукти і закривають ятку. Відчуваєте тенденцію? Ніде нічого не залишає. Або в магазин прилітає і він згорає. Я якось зайшов у згорілий магазин із цікавості — дивно, але там все згоріло.

* Забезпечення

В армії дають: пальне (бензин та солярка), продукти, бк (патрони і снаряди), зброю, обладнання (реби, детектори). Це приблизно все. А от чого в армії не дають: життєво необхідні автівки, запчастини для ремонту автівок, резину для автівок, масло (оливу).

Цього я досі не розумію. З автівками бідося. Є пара статутних корчей, які тричі вже згнили, але ми не можемо їх позбутися, бо солярку дають лише на статутні (обліковані) автівки. У нас є x-trail, такий гнилий, що ми купили донора і переставили буквально все, сидіння, салон, двигун, підрамник, навіть половину кузова відрізали і приварили. Хоча донор був у кілька разів кращою стані.

* Що в армії потрібно? Чим допомогти? Що купити, що вислати?

Для війни потрібні три речі: гроші, гроші і гроші. Якщо у вас є знайомий військовий, особливо командир роти, то все, що йому треба, — це гроші і ще трошки грошей. Він сам купить запчастини, резину, оливу, зварювальний апарат, бензопилу, обладнання для нрк та бпла, екофлору, генератор, продукти та енергетичні батончики. Або попросить замовити і прислати. Тут завжди працюють магазини, інтернет, нова пошта або інша доставка. Все, що треба, можна замовити і купити, були б гроші.

ВТРАЧЕНІ ПОСВІДЧЕННЯ багатодітної сім'ї на ім'я Табачук Ольга БС460581, Вус Анастасія ДБ930574, Вус Олена ДБ960693 ВВАЖАТИ НЕ ДІЙСНИМИ.
ЗАГУБЛЕНИЙ ДИПЛОМ спеціаліста з відзнакою КЛ №901008 від 30 червня 1994 року та додаток до диплома — випуску із заліково-екзаменаційних відомостей, видані Донбаською державною машинобудівною академією на ім'я Каданцева Леоніда Олександровича, ВВАЖАТИ НЕ ДІЙСНИМИ.
ВТРАЧЕНІ ПОСВІДЧЕННЯ батьків багатодітної сім'ї серія БС 144280, видане 14.01.2018 Управління соціального захисту департаменту гуманітарної політики ЛМР, та посвідчення дитини з багатодітної сім'ї серія ДБ 281366 ВВАЖАТИ НЕ ДІЙСНИМИ.
ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ батьків багатодітної сім'ї серія БС 207641, видане 18.05.2017 управлінням соціального захисту департаменту гуманітарної політики ЛМР, ВВАЖАТИ НЕ ДІЙСНИМ.
ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ ЗАГУБЛЕНЕ СВІДОЦТВО про право власності на нерухоме майно, видане на ім'я Чорній Марія Михайлівна, м. Львів, вул. Наливайка, 9, кв. 3.
ВТРАЧЕНИЙ АТЕСТАТ про повну загальну середню освіту ВК 17905999 виданий 22.06.2002 Львівським фізико-математичним ліцеєм при Львівському національному університеті ім. І. Франка на ім'я Муха Назарій Ігорович та додаток до нього ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ.

Служба за контрактом в ЗСУ — це гарантовано:

Високі виплати до 500 0000 грн., залежно від умов контракту та місця служби. Соціальні виплати, безкоштовне медичне обслуговування, численні бонуси. Чіткі терміни служби та відстрочка після контракту. Якщо у Вас згоріла броня, якщо Ви отримали повістку, якщо у Вас червоний Резерв. Допомога персонального рекрутера. Надаємо консультацію. Сприємо в пошуку місця служби за спеціальністю. Оформлюємо документи. Отримайте можливість обрати місце служби і спеціальність доки його не обрали за Вас.

Відділ рекрутингу. м.Городок Львівська обл.
093-644-60-31

Сальво підходить ближче

Як домашні собаки надають емоційну підтримку ветеранам

Початок — стор. 1

На мосту теж людно. Назустріч ідуть лікарі та реабілітологи. Хтось із пацієнтів долає перехід на протезах, хтось пересувається на колісному кріслі. Незрячі йдуть із білою тростиною — самі або в супроводі. Поруч — рідні, які прийшли провідати близьких.

Для когось ці майже вісімдесят метрів — просто дорога між корпусами. Для когось — ще одна маленька частина довгого шляху відновлення.

За кілька хвилин команда заходить до приміщення, де вже зібралися пацієнти. Тут собаки зустрічаються з людьми, які проходять реабілітацію. Серед них — військові й ветерани після поранень, а також цивільні, які постраждали внаслідок війни.

— Міцного козацького! — вітається Костянтин.

Він сам ветеран. А сьогодні прийшов сюди як волонтер — разом зі своїм собакою.

Сальво вже готовий знайомитися. Але перш ніж дозволити йому наблизитися до людини, Костянтин запитує:

— Ви не проти, якщо Сальво підійде до вас ближче?

Це просте запитання тут принципове. Контакт із собакою завжди починається зі згоди людини.

Хтось відповідає одразу: «Звичайно». Хтось уже знає Сальво і сам кличе його ближче. Комуś достатньо просто дивитися збоку. А хтось просить не підводити собаку.

Причини можуть бути різними. Алергія. Страх великих собак. Біль після операції. Просто небажання сьогодні контактувати. Є й досвід, про який особливо не розпитують. Людині, яка пережила полон, великий пес іноді може нагадувати зовсім не дім і дитинство.

Тому «ні» тут — така сама правильна відповідь, як і «так».

У приміщенні кілька собак — великих і менших, спокійніших і темпераментніших. Хтось із пацієнтів прийшов уперше, хтось уже знає чотирилапих відвідувачів на ім'я.

В'ячеслав зустрічається із Сальво не вперше. Пересувається на колісному кріслі і, як сам каже, намагається таких занять не пропускати.

— Я майже не пропускаю занять із собаками. Все подобається робити з ними — кидати м'яч, бавитися, ходити, водити на повідку поміж турнікетами. Людина дає багато позитиву, але й тваринки додають радості, — каже він.

Для Сальво м'яч залишається м'ячем. Він стежить за рукою, чекає руху — і

готовий грати.

Так і минає частина цієї години: покласти собаку, дати команду, взяти й кинути м'яч, провести на повідку, дати ласощі. Збоку це може нагадувати звичайну гру з домашнім песиком. Але для людини, яка відновлюється після важкого поранення, навіть простий рух може потребувати зусиль.

Взяти м'яч. Утримати його. Кинути. Відкрити долоню, щоб дати ласощі. Подати команду жестом. Провести собаку на повідку. Такі прості дії дають змогу працювати над рухами, координацією та дрібною моторикою. А собака додає те, чого не дасть звичайний тренажер, — емоційну мотивацію цей рух зробити. А іноді — нічого не робити. Просто дозволити песику побути поруч.

Не кожна зустріч починається так легко. Костянтин пригадує пацієнтів, які спочатку взагалі не хотіли брати участі в заняттях із собаками. Потім приходили просто подивитися. Наступного разу дозволяли собаці підійти ближче. Згодом гладили, давали ласощі з руки, а потім уже самі чекали наступної зустрічі.

— Тут не можна нікого змусити довіряти, — каже Костянтин. — Людина сама вирішує, чи хоче сьогодні контакту із собакою.

Довіра приходить поступово: один добрий досвід додається до іншого. І це навчання для всіх — не лише для пацієнтів.

Для домашнього собаки лікарня — незвичний світ. Інші запахи й звуки, колісні крісла, протези, білі тростини, тренажери, незнайомі люди й незвичні рухи. До всього цього теж треба звикнути.

Костянтин учиться разом із Сальво — помічати, коли той готовий підійти, коли занадто збудився, коли втомився і йому потрібна пауза. Не змущувати. Не поспішати. Не вирішувати ні за людину, ні за собаку.

Але не кожному підходять м'яч, повідець чи ласощі.

На одному із занять серед пацієнтів був незрячий чоловік. Через ампутацію обох верхніх кінцівок більшість звичних вправ із собакою для нього були просто неможливими.

А собак він любив. І хотів познайомитися. Тому цього разу Сальво спочатку довелося намалявати словами.

Великий.

Чорно-підпалый. Стоячі вуха. Пухнастий хвіст, закручений догори. Розповідали, де він стоїть, куди поверну голову, що робить. Те, що інші могли побачити за кілька секунд, цьому чоловікові потрібно було описати.

Він намагався торкнутися Сальво так, як міг. Говорив із ним. Розпитував. Потім просто розмовляв із людьми поруч.

Не кожна зустріч із собакою мусить перетворюватися на вправу. І не кожному її користь можна виміряти кількістю зроблених рухів. Іноді достатньо того, що людина і собака просто опинилися по-

руч.

Але в самого Сальво теж є історія, пов'язана з війною. Ще маленьким цуценям його врятували на Донеччині, у Покровську. Згодом він потрапив до Львова — у родину Костянтина.

Так у нього почалося зовсім інше життя. Сальво став домашнім собакою. А якщо запитати Костянтина — радше ще одним членом сім'ї. З прогулянками, іграшками, своїм місцем удома, характером і звичками.

Навіть ім'я отримав із подвійним сенсом: порятунок — і англійське salvo, артилерійський залп. Пес, якого колись урятували з міста біля фронту, тепер разом зі своєю людиною приходить до тих, чиї життя ця сама війна теж змінила.

— Ми нікого не лікуємо, — пояснює Костянтин. — Людину лікують і відновлюють лікарі та реабілітологи. Наше завдання — емоційна підтримка. Якщо людина за цю годину усміхнулася, відволіклася від лікарняної рутини, захотіла поспілкуватися чи включитися у вправу разом із собакою — значить, ми прийшли не даремно.

Емоційна підтримка тут не підміняє медичної чи психологічної реабілітації. Собака не замінює лікаря, психолога або реабілітолога. Його роль інша: допомогти людині переключитися, дати позитивні емоції, полегшити спілкування, а іноді — додати мотивації до відновлення.

Тому за грою з м'ячем чи іншою простою взаємодією може стояти цілком конкретне завдання. Але все залишається добровільним: комуś хочеться працювати разом із собакою, комуś — поговори-

чають лише перед заняттям. Це їхні власні домашні улюбленці, з якими вони живуть щодня. У певні дні людина просто бере свого пса на повідець — і разом ідуть до UNBROKEN.

На годину звичайна пара «людина і її собака» стає волонтерською командою емоційної підтримки. А потім вони повертаються до звичайного життя.

UNBROKEN ANIMALS — лише невеликий проект, маленький зріз процесу, який сьогодні відбувається в українському суспільстві.

Домашня тварина дедалі частіше перестає бути тільки тією, кого людина годує, вигулює і про кого піклується. Вона залишається членом родини, але водночас може стати компаньйоном, супутником, а в таких програмах — разом зі своєю людиною ще й частиною емоційної підтримки інших.

Війна багато змінила у стосунках українців із тваринами. Разом із валізами люди виносили з обстріляних міст переноски з котами, садили собак в евакуаційні потяги й автомобілі. Військові привозили з фронту підібраних цуценят і кошенят. Тварини, яких колись могли залишити «стерегти двір», для багатьох виявилися тими, кого не можна покинути так само, як не можна покинути когось зі своїх.

Звісно, війна не зробила всіх українців автоматично добрішими. Тварин досі залишають. Вони досі опиняються на вулиці. Ми досі сперечаємося, куди можна заходити із собакою, а куди — ні, і якою загалом має бути відповідальність людини за того, кого вона приручила.

Та зміни відбуваються. Ми вчимося не лише рятувати тварину, годувати її чи забирати із собою під час евакуації. Поступово нам вдається бачити для неї інше місце поруч із людиною.

Домашній пес виходить за межі квартири, подвір'я чи парку. Подорожує разом із сім'єю, стає частиною її щоденного життя. А тут, у Львові, кілька звичайних домашніх собак уже ступають лікарняними коридорами й приходять до людей, які відновлюються після поранень та інших наслідків війни.

Погляди, які команда ловила на собі дорогою до UNBROKEN, теж про щось говорять. Присутність кількох домашніх собак у лікарняному просторі для багатьох усе ще незвична. Але нове часто саме так і входить у наше повсякденне життя — спочатку викликає здивування, потім цікавість, а з часом перестає здаватися чимось дивним.

Година добигає кінця. Після вправ, ігор і спілкування — кілька хвилин спокою. Коротка дихальна вправа допомагає всім розслабитися після роботи.

Потім — просте: «До побачення. До нових зустрічей».

На сьогодні все.

За дверима — знайомий скляний міст. Команда повертається ним з UNBROKEN до Лікарні Святого Пантелеймона. За склом — той самий Львів.

Удома Сальво знову буде звичайним домашнім собакою. Прогулянка, їжа, іграшки, сон. Таким самим членом родини, яким був учора і буде завтра.

Навчання ж триватиме. Пацієнти вчать-ся жити з тим, що змінила війна. Лікарі та реабілітологи — допомагати їм відновлюватися. Волонтери — краще розуміти людей і своїх собак. Собаки — спокійно почуватися в незвичному для них середовищі.

А всі разом ми, можливо, вчимося ще однієї простої речі — по-іншому бачити місце тварини поруч із людиною. UNBROKEN ANIMALS — лише маленький епізод цього значно більшого процесу.

Ми ще вчимося. А Сальво йде додому.

Наталія ДУДКО
Фото Світлани БЛАПТКО

Матеріал створено для участі в конкурсі «Снігпростір». Конкурс проводиться за підтримки ГО «Ю-Хартс Україна» та Kormotech.

Останній втікач із генпрокурорів

Верховна Рада України 15 вересня підтримала звільнення Руслана Кравченка з посади генерального прокурора України. Самого Кравченка у сесійній залі не було — напередодні стало відомо, що він перебуває за межами України.

Так завершився лише один етап історії, яка за лічені дні переросла з кадрового питання у масштабний скандал навколо Офісу генерального прокурора, НАБУ та САП. Заява про відставку, підозра директору НАБУ, рекомендовані листи через «Укрпошту», закордонне відрядження до Парижа, в якому самого Кравченка, як з'ясували журналісти, на заявленому заході ПАРЕ не чекали, — усі ці події вклалися фактично в один тиждень.

Від заяви про відставку до виїзду

7 вересня Кравченко подав заяву про відставку. Це відбулося на тлі розслідування НАБУ та САП щодо ймовірного «кришування» шахрайських колцентрів. За даними антикорупційних органів, 5 вересня було заявлено про викриття злочинної організації, яку, за версією слідства, очолював один із керівників структурних підрозділів Офісу генпрокурора. Йшлося, зокрема, про систематичне отримання неправомірної вигоди від шахрайських колцентрів та легалізацію незаконно отриманого майна.

За даними джерел «Української правди» у правоохоронних органах, у ніч на

14 вересня Кравченко виїхав з України за кордон на службовому автомобілі. Сам він згодом підтвердив, що перебуває за межами країни, однак наголосив: це не втеча, а офіційне закордонне відрядження. За інформацією джерел УП, на момент цієї заяви він перебував у Литві.

Париж на п'ять днів

Згідно з копією наказу від 13 вересня, з якою ознайомилася «Українська правда», Кравченко оформив п'ятиденну поїздку до Парижа — з 13 вересня. Заявленою метою була участь у слуханні Парламентської мережі ПАРЕ щодо українських дітей у контексті міжнародної відповідальності. У наказі також зазначалося, що генпрокурор відбуде автомобілем, а витрати мали покривати організатори. Відрядження Кравченко фактично підписав собі сам. Про це, зокрема, заявив директор НАБУ Семен Кривонос. «Європейська правда» проаналізувала документи ПАРЕ і повідомила, що у програмі відповідного засідання прізвища Кравченка немає.

Підозра директору НАБУ — вже з-за кордону

Вранці 14 вересня Руслан Кравченко публічно заявив, що підписав повідомлення про підозру директору НАБУ Семену Кривоносу. Він опублікував понад 30 сторінок документа та висунув низку звинувачень на адресу керівника антикорупційного бюро. Кравченко також звинуватив НАБУ і САП у незаконному заволодінні матеріалами кримінальних проваджень щодо їхніх працівників під час обшуків у межах спецоперації «Карфаген». Сам директор НАБУ заявив, що документа не отримував. Тоді Кравченко повідомив, що підозру відправили... поштою.

Кравченко оприлюднив скріншот відстеження поштового відправлення та фінансовий чек, стверджуючи, що документи були надіслані директору НАБУ через «Укрпошту». 15 вересня генеральний директор «Укрпошти» Ігор Смілянський повідомив, що компанія перевіряє обставини відправлення документів. Аналіз оприлюднених Кравченком чеків показав, що поштові відправлення були оплачені готівкою безпосередньо у відділенні. Ця деталь викликала додаткові запитання щодо процедури оформ-

лення кореспонденції від імені державного органу. «Укрпошта» заявила про перевірку обставин відправлення листів.

НАБУ і САП відповіли Кравченку

Увечері 14 вересня директор НАБУ Семен Кривонос та керівник САП Олександр Клименко вийшли на спільний брифінг, присвячений заявам Руслана Кравченка. Керівники антикорупційних органів назвали ситуацію спробою дискредитації НАБУ і САП та пов'язали загострення конфлікту з операцією «Карфаген» — розслідуванням щодо ймовірного «кришування» шахрайських колцентрів, у межах якого фігурує посадовець Офісу генпрокурора.

Публікацію Кравченком матеріалів у Telegram Семен Кривонос назвав «Telegram-підозрою» та відмовився детально коментувати її зміст, доки не отримає процесуального документа у встановленому порядку. Олександр Клименко своєю чергою спростував заяву Кравченка про підозру близькій до нього особі. За словами керівника САП, ніхто з членів його родини жодної підозри не отримував.

Думка експерта

Володимир Цибулько, політичний експерт:

«Спільний брифінг директору НАБУ Семена Кривоноса і керівника САП Олександра Клименка мав би розставити крапки над «і» після вибухового «Карфагена». Але після нього головних відповідей стало не більше. Навпаки, з'явилися нові питання.

Керівники НАБУ і САП самі сформулювали принцип, за яким ухвалюють рішення про підозру: якщо зібрано достатню кількість доказів — особі повідомляють про підозру. Кравченку підозри досі немає. Із цього випливає доволі простий висновок: на цей момент НАБУ і САП не вважають зібрану доказову базу достатньою для такого процесуального

рішення. Тоді, якщо юридичних підстав для підозри Кравченку не вистачає, чому після зустрічі з президентом він подав у відставку? І чому вже 14 вересня президент публічно закликає парламент якнайшвидше її підтримати?..

7 вересня Зеленський зустрічався не лише з Кравченком, а й окремо зустрічався з директором НАБУ Кривоносом та керівником САП Клименком. І ось тут питання вже не персональне, а інституційне. НАБУ і САП роками пояснюють суспільству, наскільки критичною є їхня незалежність від політичної влади. Тоді суспільство має право знати: про що керівники двох незалежних антикорупційних органів говорили з президентом саме в момент гострого конфлікту навколо конкретного розслідування...

А тепер повернімося до «Карфагена». Фото сейфа з пачками грошей стало чи не головною картинкою перших днів скандалу. САП визнала: фото стосується операції, але сейф був не в Офісі Генерального прокурора. Тоді питання елементарні: де він стояв? Кому належав? Чиї це гроші? Чому настільки ефектна медійна деталь досі не отримала настільки ж чіткого процесуального пояснення? І нарешті, питання, яке значно ширше за Кравченка. Саме НАБУ у своїх офіційних звітах описувало схему платних голосувань у Верховній Раді: восени 2022 року окремим депутатам платили по \$2 тисячі, з серпня 2025-го мінімальна сума зросла до \$5 тисяч, а п'ятьом парламентарям повідомили про підозру. НАБУ бачить тих, хто бере. Але де ті, хто формував касу, приносив гроші, визначав потрібні законопроекти та замовляв «правильне» голосування?

Головне питання залишається: Хто замовляє? Хто платить? Хто стоїть над виконавцями? І чи однаково сміливо слідство дивиться в обидва боки не лише на того, хто бере гроші, а й на того, хто їх дає? Бо незалежність НАБУ і САП перевіряється не заявами про незалежність і не пресконференціями. Вона перевіряється прізвищем, перед яким вони не зупиняться».

Ангеліна СЛОБОДА,
студентка 4 курсу факультету
журналістики Львівського національного
університету ім. Івана Франка

Від «яєць по 17 грн» до «Карфагена»!

Останнє розслідування НАБУ і САП викрило злочинне угруповання в самому серці української юстиції — Офісі генпрокурора. Посадовця ОГП Сергія Кропиву, а також його родича, водія та співмешканку вже заарештували. Перша заступниця генпрокурора Марія Вдовиченко звільнилася з органів, а Руслан Кравченко, якому станом на зараз не висували офіційних підозр, подав у відставку. «Слово і діло» вирішило нагадати на інфографію, що зараз відбувається з резонансними корупційними справами 2025–2026 років — від «яєць по 17 гривень» до «Фореста Гампа» і «Феміди».

Які резонансні справи вже розглядають у суді

На розгляді у Вищому антикорупційному суді перебуває чотири гучні справи, про які НАБУ і САП повідомили за 2025–2026 роки.

4 березня 2026 року НАБУ і САП скерували обвинувальний акт у справі корупції на кабелях для Укрзалізниці, яка завдала державі понад 140 мільйонів гривень збитків. Підозрюваний топчиновник — нардеп Віктор Бондар, а також ще чотири особи. Викривальні записи за їхньої участі НАБУ опублікувало 29 січня 2025 року.

У жовтні 2026 року САП скерує до суду обвинувальний акт проти підприємця Дениса Комарницького і ще 9 фігурантів справи «Чисте місто» про заволодіння землею Києва на 11,6 мільйона гривень. Їхнє викриття відбулося 27 лютого 2025 року.

«Яйця по 17 грн» стали одним із перших великих корупційних скандалів часів повномасштабної війни і врешті стали однією з причин відставки міністра оборони Олексія Резнікова. 2 квітня 2025 року НАБУ і САП опублікували матеріали за участі Богдана Хмельницького — керівника департаменту МОУ — та ще чотирьох фігурантів. У вересні 2025 року розслідування завершилося — і невдовзі справу передали до суду.

14 січня 2026 року антикорупційні органи опублікували матеріали, які свідчили про те, що лідерка фракції «Батьківщина» Юлія Тимошенко організовувала підкуп народних депутатів для «правильного» голосування за законопроекти. Вже 26 травня справу передали до суду.

У яких справах завершили досудове розслідування

21 липня 2026 року завершилися досудове розслідування справи підприємця Германа Фістала, який за сприяння шести осіб заволодів понад 241 мільйоном гривень, призначених на медобладнання для онкохворих. Вперше матеріали з ним НАБУ і САП представили 13 серпня 2025 року.

12 серпня 2026 року завершилися досудове слідство у справі заволодіння землею ринку «Столичний» у передмісті Києва на понад 160 мільйонів гривень. Підозрюваний — екснардеп-регіонал Юрій Іванющенко, також відомий як кримінальний авторитет «Юра Єнакіївський», та ще п'ятеро осіб. Справа набула публічності рік тому — 11 вересня 2025-го.

Де ще триває слідство НАБУ і САП

У найгучнішій справі НАБУ і САП досі триває досудове розслідування. Мова, звісно, про розслідування у межах операції «Мідас», яка складалася з кількох частин:

«Карлсон» і «Че Гевара» — 10–11 листопада 2025 року. Фігуранти — підприємець Тимур Міндіч, віцепрем'єр-міністр Олексій Чернишов та ще 9 осіб; «Сигізмунд» — 19 лютого 2026 року. Фігуранти — міністр енергетики Герман Галущенко і ще 10 осіб; «Династія» — 11 травня 2026 року. Фігуранти — керівник Офісу президента Андрій Єрмак та ще 10 осіб.

Крім того, триває розслідування справи за участі заступника керівника ОП Ростислава Шурми, матеріали щодо якого НАБУ і САП оприлюднили 21 січня 2026 року. Йдеться про розкрадання коштів за «зеленим»

ТАЄМНІ РОЗМОВИ НА ПУБЛІКУ				
НА ЯКОМУ ЕТАПІ ПЕРЕБУВАЮТЬ РЕЗОНАНСНІ ВИКРИТТЯ НАБУ ТА САП				
Період: 2025- поч. вересня 2026				
Інфографію створено за даними НАБУ. «Слово і діло» ставило на 10 вересня 2026 р.	РЕЗУЛЬТАТ	Справа в суді	Досудове розслідування завершено	Досудове розслідування триває
Дата публікації викривальних аудіозаписів/лістингів	Медійна назва справ	Деталі справ	Підозрювані серед топ-чиновників, підприємців	СЛОВО І ДІЛО
29 січня 2025	«Чисте місто» Заволодіння землею Києва на 11,6 млн грн	Корупція в оборонці: «Яйця по 17 грн» Розкрадання 733+ млн грн на харчуванні ЗСУ	Корупційна схема при закупівлі БПЛА, РЕБ	Заволодіння коштами на медобладнання для онкохворих
В. Бондар Народний депутат +4 особи	Д. Комарницький Підприємець +9 осіб	Б. Хмельницький Керівник Департаменту Мобілізації +4 особи	О. Кузнєцов Народний депутат	С. Гайдай Голова Мукачівської РДА
11 вересня 2025	«Мідас: Карлсон» Заволодіння землею передмістя Києва на 160+ млн грн	10–11 листопада 2025 «Мідас: Че Гевара» Легалізація \$ = 100 млн з «Енергоатому»	14 січня 2026 Купівля голосів керівництвом фракції	21 січня 2026 Розкрадання коштів за «зеленим» тарифом на ТОВ 141,3 млн грн збитків
Ю. Іванющенко Народний депутат VII скл. +5 осіб	Т. Міндіч Підприємець	О. Чернишов Віцепрем'єр-міністр	Ю. Тимошенко Народний депутат	Р. Шурма Заступник керівника ОПУ +8 осіб
19 лютого 2026	«Мідас: Сигізмунд» Легалізація \$ ≈100 млн з «Енергоатому»	11 травня 2026 «Мідас: Династія» Легалізація \$ ≈100 млн з «Енергоатому»	27 липня 2026 Розкрадання пожертв на підтримку України	19–20 серпня 2026 «Форест Гамп» і «Феміда» Захоплення нерухомості, активів шляхом втручання в мережі Мініюсту
Г. Галущенко Міністр енергетики +10 осіб	А. Єрмак Керівник ОПУ +10 осіб	О. Баньков Держсекретар МЗС +3 особи	І. Мурда Заступник керівника ОПУ +11 осіб	С. Кропива Посадовець Офісу ГПУ +4 особи
Хабарі посадовцям ДПСу за перетин кордону				
Кришування кол-центрів				

тарифом на тимчасово окупованих територіях — що завдало 141,3 мільйона гривень збитків.

Триває розслідування навколо Олександра Банькова, держсекретаря МЗС, який разом з ще трьома особами є фігурантом справи про розкрадання пожертв на підтримку України в обсязі понад 37 мільйонів гривень.

Нарешті, тривають слідчі дії у найсвіжіших розслідуваннях антикорупціонерів — операціях «Форест Гамп», «Феміда» і «Карфаген», у яких фігурують посадовці Офісу президента України та Офісу генерального прокурора України.

Нагадаємо, керівник одного з підрозділів НАБУ Олександр Абакумов розповів, що Бюро за час своєї роботи розпочало справи проти 60 нардепів.

Купіль для Каменяра: що розповідає метричний запис про хрещення Івана Франка

27 серпня 1856 року в Нагуєвичах народився хлопчик, якому судилося стати одним із найвидатніших українців. Того ж дня його охрестили. І сьогодні метричний запис дає змогу відновити чимало деталей тієї знаменної події.

27 серпня 1856 року. Тобто ново-народженого Івана охрестили практично одразу після появи на світ. Для тогочасного сільського побуту це було цілком звичною практикою.

Що записав священник?

Запис у метричній книзі зроб-

мовознавцем та літератором. Саме він того дня охрестив немовля та здійснив миропомазання. У метричній книзі залишився його автограф — документальне свідчення першої зафіксованої церковної події в житті майбутнього генія.

Франка церкві було вже понад пів століття.

Вона була свідком дитинства майбутнього письменника і пережила його самого, проте до наших днів, на жаль, не збереглася. Іван Франко

Як загинула церква Франка?

У літературі трапляються твердження, ніби церква Святого Миколая згоріла під час Першої світової війни — у 1916 році. Це

причини займання стало коротке замикання електромережі.

Тим самим храм, який пам'ятав ще маленького Івана, пережив Австро-Угорщину, Першу світову війну, міжвоєнний період, радянську добу і перші роки незалежності України, аби зникнути у полум'ї вже за нашої пам'яті.

Але не все було втрачено

Після пожежі вдалося врятувати окремі сакральні предмети. Серед них — церковна печатка, безпосередньо пов'язана зі свідченням про хрещення Івана Франка. Також зберігся металевий замок церковних дверей, виготовлений Яковом Франком приблизно у 1848–1849 роках.

Окрасою збереженої спадщини є унікальна двостороння ікона Святого Миколая та Богородиці «Непорочне зачаття», датована кінцем XVIII століття. Її особливості науковці встановили вже під час реставрації. Тож від храмини, де охрестили Франка, лишилися не лише спогади, а й цілком матеріальні артефакти.

Кілька рядків, які пережили століття

Метрична книга — на перший погляд, сухий архівний документ. Дата, ім'я, батьки, хресні, священник. Але якщо придивитися пильніше, за цими строгими формулюваннями постає цілий всесвіт Нагуєвичів 1856 року.

Яків Франко. Марія Кульчицька. Данило Навроцький. Олена Риб'як. Отець Йосиф Левицький. Будинки № 7. Церква Святого Миколая.

І серед них — маленький Joannes.

Ніхто з присутніх біля купелі того дня не міг здогадуватися, ким стане ця дитина. Для них це було звичайне таїнство. Для нас сьогодні — одна з найважливіших сторінок документальної біографії Івана Франка.

Адже саме з таких дрібних деталей і твориться велика історія. Сторінка метричної книги зафіксувала той день — практично так само, як світлина вихоплює з часу одну-єдину мить минулого.

Аристарх БАНДРУК,
«Фотографії старого Львова»

Церква Перенесення мощів Св. Миколая в Нагуєвичах

Історія Івана Франка розпочалася у невеликому галицькому селі Нагуєвичі, у присілку Війтова Гора, який називали також Слободою. Саме тут, у родині сільського коваля Якова Франка та Марії Кульчицької, з'явився на світ майбутній письменник.

Але з датою народження Франка пов'язана одна цікава деталь.

27 серпня чи 25-те?

Сьогодні ми звикли до дати 27 серпня 1856 року. Саме її фіксує метрична книга. Проте сам Іван Франко у своїх автобіографічних матеріалах називав датою народження 15 серпня за старим стилем (що відповідає 27 серпня за новим). Плутанина часом виникала через особливості тогочасних календарів та ведення записів.

Найцікавіше ж інше: у метриці датою народження і хрещення зазначено один і той самий день —

лено латинською мовою. Дитина в ньому фігурує як Joannes — Іван.

У документі вказано й місце проживання родини — будинок № 7. Батько — Яків Франко, селянин і коваль. Мати — Марія Кульчицька, яка походила зі збіднілої дрібної шляхти з Ясениці Сільної.

Лише кілька рядків... Але саме вони дозволяють побачити родину Франків не як абстрактних персонажів з підручника, а як реальних людей, які мешкали в конкретному будинку в Нагуєвичах.

Хто хрестив майбутнього Каменяра?

Обряд здійснив о. Йосиф Левицький, парох Нагуєвичів. Це була виняткова постаць. Левицький вирізнявся не лише душпастирським служінням, а й був освіченою людиною — педагогом,

Хто був поруч?

Метричний запис береже й імена хресних батьків. Ними стали Данило Навроцький та Олена Риб'як. Навроцький був рілляком із Нагуєвичів, а джерела також згадують його як місцевого народного малюра. Олена Риб'як була мешканкою того ж села. Сьогодні ці імена майже забуті. Проте 27 серпня 1856 року вони опинилися на одній сторінці з ім'ям людини, яку через кілька десятиліть знатиме вся Україна.

Церква, якої більше немає

Хрещення відбулося у дерев'яній церкві Святого Миколая в Нагуєвичах. Тут варто спростувати поширений міф: храм не був зведений у XVIII столітті. Сучасні дослідження датують його будівництво орієнтовно 1800–1801 роками. Отже, на момент хрещення

Іван Франко (дитяче фото)

Іван Франко у 1875 році

помилка. Стара дерев'яна церква простояла до кінця XX століття. У ніч із 8 на 9 січня 1996 року вона згоріла. Основною версією

оголошення

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СОФТСЕРВ ДІДЖІТАЛ» ідентифікаційний код ЄДРПОУ: 35286792, юридична адреса: 81220, Львівська обл., Львівський р-н, місто Бібрка, вул. Франка І., будинок 17-19, приміщення 6.

Проммайданчик: Львів-2 місцезнаходження: 79018, Львівська обл., м. Львів, Франківський р-н, вул. Пастернака, буд. 5 Лященко Олена Сергіївна — старший координатор з питань екологічної стійкості; ел. пошта: oliashc@softserveinc.com

Мета отримання дозволу на викиди: Отримання дозволу на викиди для новоствореного об'єкта/промислового майданчика.

Планована діяльність не підлягає оцінці впливу на довкілля та прямо не передбачена вимогами ч. 2 та ч. 3 ст. 3 ЗУ «Про ОВД» та критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля затверджених постановою КМУ від 13.03.2017 №1010.

Основною діяльністю згідно з КВЕД 62.01 Комп'ютерне програмування На території підприємства знаходиться один промисловий майданчик та ідентифікується 2 стаціонарних джерел викидів.

Відомості щодо видів та обсягів викидів забруднюючих речовин: оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту — 0,315472 т/рік, оксиду вуглецю — 0,334079 т/рік, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок — 0,053216 т/рік, ангідрид сірчистий — 0,025649 т/рік, Вуглеводні граничні C12-C19 — 0,011745 т/рік.

Відповідно до Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України №448 від 27.06.2023 р. заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходи щодо скорочення викидів не розроблялися, за ступенем впливу на забруднення атмосферного повітря об'єкт належить до третьої групи.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають вимогам наказу Мінприроди від 27.06.2006 №309 та наказу Мінекоресурсів від 10.05.2002 №177

Як виявив розрахунок приземної концентрації забруднюючих речовин на існуючий стан, доли приземної концентрації по всіх забруднюючих речовинах на всіх розрахункових точках не перевищують ГДК (ОБРВ) атмосферного повітря.

Зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди можуть надсилатися протягом 30 календарних днів з дня публікації до Львівської обласної державної адміністрації/департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації за адресами: 79008, м. Львів, пл. Андрія Парубія, 1 та 79026, м. Львів, вул. Стрийська, 98; тел. 238-73-83, e-mail: envir@loda.gov.ua.

оголошення

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СОФТСЕРВ ДІДЖІТАЛ» ідентифікаційний код ЄДРПОУ: 35286792, юридична адреса: 81220, Львівська обл., Львівський р-н, місто Бібрка, вул.Франка І., будинок 17-19, приміщення 6.

Проммайданчик: Львів-9 місцезнаходження: 79018, Львівська обл., м. Львів, Франківський р-н, вул. Ю. Федьковича, 57 Лященко Олена Сергіївна — старший координатор з питань екологічної стійкості; ел. пошта: oliashc@softserveinc.com

Мета отримання дозволу на викиди: Отримання дозволу на викиди для новоствореного об'єкта/промислового майданчика.

Планована діяльність не підлягає оцінці впливу на довкілля та прямо не передбачена вимогами ч. 2 та ч. 3 ст. 3 ЗУ «Про ОВД» та критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля затверджених постановою КМУ від 13.03.2017 №1010.

Основною діяльністю згідно з КВЕД 62.01 Комп'ютерне програмування. На території проммайданчика виявлено 1 стаціонарне джерело викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря — дизельний генератор.

Відомості щодо видів та обсягів викидів забруднюючих речовин: оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту — 0,336098 т/рік, оксиду вуглецю — 0,377318 т/рік, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок — 0,06685 т/рік, ангідрид сірчистий — 0,034879 т/рік, Вуглеводні граничні C12-C19 — 0,013633 т/рік.

Відповідно до Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України №448 від 27.06.2023 р. заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходи щодо скорочення викидів не розроблялися, за ступенем впливу на забруднення атмосферного повітря об'єкт належить до третьої групи.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають вимогам наказу Мінприроди від 27.06.2006 №309 та наказу Мінекоресурсів від 10.05.2002 №177

Як виявив розрахунок приземної концентрації забруднюючих речовин на існуючий стан, доли приземної концентрації по всіх забруднюючих речовинах на всіх розрахункових точках не перевищують ГДК (ОБРВ) атмосферного повітря.

Зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди можуть надсилатися протягом 30 календарних днів з дня публікації до Львівської обласної державної адміністрації/департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації за адресами: 79008, м. Львів, пл. Андрія Парубія, 1 та 79026, м. Львів, вул. Стрийська, 98; тел. 238-73-83, e-mail: envir@loda.gov.ua.

Огляд світових новин

1. ЄС не зміг домовитися про шестимісячне продовження санкцій проти Росії

Посли країн Європейського Союзу 14 вересня не змогли досягти одностайності щодо чергового шестимісячного продовження персональних санкцій проти Росії. Щоб обмеження не припинили діяти 15 вересня, їх технічно продовжили ще на сім днів — до 22 вересня.

Одним із ключових предметів суперечки стало питання російсько-узбецького мільярдера Алішера Усманова. Франція та Словаччина виступили за його виключення із санкційного списку.

2. Нафта знову перевищила \$100, а світові ринки опинилися під тиском

Однією з головних економічних тем тижня стало різке подорожчання енергоносіїв. 11 вересня Reuters повідомляв, що нафта завершувала тиждень із приростом понад 8%. А вже 15 вересня ф'ючерси на Brent торгувалися вище \$107 за барель. Ситуацію загострила нова хвиля атак єменських хуситів на Саудівську Аравію та напруження навколо Ірану й стратегічних маршрутів постачання нафти.

3. У США суд заблокував нові обмеження адміністрації Трампа для іноземних студентів і журналістів

Федеральний суддя у США 14 вересня заблокував запровадження правила адміністрації президента Дональда Трампа, яке мало змінити порядок перебування в країні іноземних студентів та представників міжнародних ЗМІ. Йшлося про обмеження терміну перебування власників відповідних віз. Судове рішення стало черговим епізодом протистояння навколо імміграційної політики Білого дому. Тепер реалізацію нових правил призупинено, поки триває юридичний розгляд.

4. Google вкладає близько \$15 млрд у розвиток штучного інтелекту у Фінляндії

9 вересня Google оголосив про одну з найбільших технологічних інвестицій у Північній Європі. Компанія планує протягом двох років інвестувати щонайменше 13 млрд євро — близько \$15,1 млрд — у розвиток інфраструктури штучного інтелекту у Фінляндії. Великі технологічні корпорації зараз активно нарощують обчислювальні потужності для ШІ, а північні країни Європи приваблюють їх відносно прохолодним кліматом та енергетичною інфраструктурою.

5. Спалах Еболи в Конго став другим за смертоносністю в історії

Серйозна ситуація зберігається на сході Демократичної Республіки Конго. За оприлюдненими 15 вересня урядовими даними, зафіксовано 7 258 підтверджених випадків Еболи та 3 510 смертей у семи провінціях. Це вже другий за кількістю загиблих спалах Еболи в історії — після масштабної епідемії в Західній Африці у 2014–2016 роках.

6. Китай посилює контроль за виїздом із країни через технологічну безпеку

15 вересня в Китаї набули чинності нові правила в'їзду та виїзду. Вони дозволяють обмежувати закордонні поїздки громадян, яких влада вважає потенційною загрозою для технологічної або національної безпеки. Це особливо важливо на тлі глобальної боротьби за технології штучного інтелекту, напівпровідники та інші стратегічні розробки.

7. Китайська криза нерухомості триває — ціни на житло знову впали

Нові економічні дані, оприлюднені 15 вересня, показали, що китайський ринок нерухомості все ще не вийшов із затяжної кризи. Ціни на нове житло у серпні знизилися на 0,1% порівняно з липнем — падіння фіксують третій місяць поспіль. У річному вимірі житло подекуди зросло приблизно на 3%. Проблеми житлового сектору тиснуть і на економіку загалом: у другому кварталі зростання економіки Китаю сповільнилося до 4,3%.

8. airBaltic подала заяву про захист від банкрутства у США

Одна з найбільш помітних авіаційних новин тижня надійшла з Латвії. 14 вересня airBaltic повідомила, що добровільно звернулася до суду Нью-Йорка за захистом відповідно до Chapter 11 американського Кодексу про банкрутство. Процедура Chapter 11 не означає автоматичного припинення діяльності компанії: вона використовується для реструктуризації боргів із можливістю продовжувати операційну роботу.

«Перехід» Петра Сметани: про крихкість світу та можливість починати знову

У Національному музеї у Львові імені Андрея Шептицького відкрили виставку українського художника Петра Сметани «Перехід». Проект об'єднав роботи митця за 2019–2026 роки та показує, як упродовж цього часу змінювалася його мистецька практика. Побачити виставку можна до 11 жовтня.

Виставка «Перехід» розповідає про стан між минулим і майбутнім — момент, коли старий світ уже зник, а новий ще не набув остаточної форми. У представлених роботах Петро Сметана досліджує крихкість образу, нестабільність простору, руйнування та здатність життя змінюватися і починається знову, інформує пресслужба ЛМР.

«Ця виставка об'єднує роботи різних періодів — це не ретроспектива, а своєрідний діалог між кількома ета-

пами моєї творчості. Для мене важливо не дати глядачеві готову відповідь, а викликати емоцію, внутрішній резонанс і спонукати його поставити власні запитання. Адже відповіді на них кожен має знайти сам», — зазначив Петро Сметана.

Саме руйнація стає одним із центральних образів проекту. Художник працює з простором на межі — між матерією та її зникненням, пам'яттю та майбутнім, руйнуванням і можливістю нового життя.

Експозицію доповнюють авторські тексти Петра Сметани, стаття Любомира Медвідя, фрагменти відгуків Богдана Шумиловича, Олександра Ляпіна та Бориса Бурая, а також фільм Романа Шишака.

Петро Сметана — український художник, який живе і працює у Львові. Його роботи презентували у Варшаві, Кракові, Нью-Йорку, Венеції, Стамбулі та інших містах світу. У 2019 році митець представив персональну виставку «Aftereffect: Landscapes and Still Lives» в Українському інституті Америки у Нью-Йорку, а у 2022 році — проект «Resurrection» у контексті 59-ї Венеційської бієнале.

Його твори зберігаються у музейних та приватних колекціях у різних країнах світу.

Організатори проекту — Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького, ГО «Незабутня Квітка» та ГО «Арт-студія Івони Лобан».

Реалізацію культурного проекту підтримав депутат Львівської міської

ради, меценат Роман Грицевич, який зазначив важливість розвитку українського мистецтва для збереження суспільної пам'яті.

«Приємно підтримувати людей, у талант і справу яких щиро віриш. Я радий, що долучився разом з своїм сином Грицевичем Назаром Романовичем до організації виставки «Перехід» Петра Сметани. Його творчість постійно розвивається, змінюється і шукає нові форми. «Перехід» — це виставка, яка показує трансформацію мистецької практики Петра протягом 2019–2026 років. Це можливість побачити не просто окремі роботи, а творчий шлях художника, його пошуки та зміни, — зазначив Роман Грицевич. — Майже 30 масштабних робіт, створених художником упродовж 2019–2026 років, — це своєрідний діалог про зміни, пам'ять, руйну та пошук нового. «Перехід» показує не лише розвиток творчості Петра, а й те, як через мистецтво можна говорити про час, у якому ми живемо. Бажаю Петру Сметані подальших успіхів,

нових творчих ідей та великих мистецьких проектів. Нехай «Перехід» знайде свого глядача і залишить важливий слід у кожному, хто його побачить».

Об'єктив "РАТУШІ"

ОВЕН

Серйозний тиждень. На перший план виступить інтелектуальний і професійний статус. Може з'явитися бажання підвищити свою кваліфікацію або освіту. Відповідно, успіх і ще більша повага колег не забаряться.

ТЕЛЕЦЬ

У вас є всі можливості для виконання тієї роботи, яку вам довірили. Зірки віщують, що ви завиграшки доб'єтеся відмінних результатів. Потрібну моральну підтримку надасть ваш друг.

БЛИЗНЮКИ

Відмінний період для підписання договорів, контрактів і ведення ділових переговорів. Незважаючи на деякі напружені моменти, справи йдуть досить непогано. Але намагайтеся більше часу приділяти родичам.

РАК

Цього тижня зорі прогнозують вам багато зустрічей, телефонних дзвінків, переговорів. Цей хороший час для нових знайомств, зав'язання ділових зв'язків. Ваші відносини з колегами на висоті.

ЛЕВ

З понеділка доведеться закотити рукави й взятися до виконання нагальних справ. Зате вихідні обіцяють вам феєрію почуттів. Викиньте білий прапор і здайтеся в солодкий полон романтичної стихії.

ДІВА

З'явиться можливість організувати будь-який захід, укласти вигідний договір. Не відмовляйтеся від пропозицій, що дозволять розширити коло знайомств. Вихідні проведіть на природі, в колі рідних чи друзів.

ТЕРЕЗИ

Гроші плывуть до ваших рук, можливостей заробити — море. І вам, як високому професіоналові, це дається легко. Головне — інвестувати той капітал у вигідні перспективні справи.

СКОРПІОН

Ви дозріли для кардинальних змін. Демонструйте найкращі досягнення і природні таланти. Беріть ініціативу в свої руки, станьте авангардистом-першопрохідцем.

СТРЕЛЕЦЬ

Істотно покращаться умови вашої роботи. Вдало пройдуть ділові зустрічі, що дозволить впоратися з поставленими завданнями. Вихідні проведіть у приємному товаристві.

КОЗЕРІГ

Ділові зустрічі принесуть моральну і матеріальну підтримку. Дружіть із природою, займайтеся спортом, це допоможе зберегти сили і зміцнити здоров'я. Вдома вас чекає сімейна ідилія.

ВОДОЛІЙ

Перша половина тижня підходить для сміливих вчинків, ви можете піти на ризик і перемогти. Передбачається винагорода за хороші справи, тому не дивуйтеся сюрпризам, адже ви їх чесно зробили.

РИБИ

Цього тижня ви можете підготувати собі прекрасну базу для майбутніх успіхів, потрібно тільки добре працювати, тоді зовсім скоро всі старання окупляться сповна. Вихідні наснажать вас комфортним відпочинком.

УСМІХНІТЬСЯ З НАМИ

Нема нічого приємнішого, ніж з'їсти щось, викопане на власному городі. Наприклад, вчора я викопав на городі крота.

— Як пройшов обряд екзорцизму?
— Не знаю — мене вигнали!
На сповіді Мар'яна розповіла про такі свої гріхи, що священник

взяв у неї номер телефону.

Стрибки через арматуру вилізли Васи-леві боком.

Якщо твоя дівчина набрала вагу, то це лише тому, що ти заслуговуєш на більше.

Мені цікаво: якщо у фільмі зомбі і вампір покусують один одного, то хто на кого перетвориться?

Диявол: то чому ти потрапила в пекло?
— Я знаходила оголошення про зниклих

котів, телефонувала за цими номерами і жалібно нявкала.

Наша держава дає пенсіонерам гроші на гідне життя, а вони, дурники, купують за них макарони і круп!

реклама

БІТ
інтернет-провайдер
+38 067 673 80 90

Інтернет
Відеонагляд
Домофонія

Львівська газета

РАТУША

Головний редактор Микола САВЕЛЬЄВ.
Заступник редактора ХРИСТИНА СЛЮСАРЧУК.
Відповідальний секретар Наталя ДУДКО.
Керівник комп'ютерного центру Юрко ЧОПІК.

Засновник та видавець: ПП "Газета Ратуша".
Ідентифікатор медіа R30-02934
Територія розповсюдження — Львівська область
Газета видається з 2 жовтня 1990 року.

Адреса редакції: 79008, м. Львів, вул. Винниченка, 8 (код 29)
Для листів: 79008, м. Львів, а/с № 2227
E-mail: ratusha2021@gmail.com, ratusha@ipm.lviv.ua
Тел.: реклама 066 202-47-15, 276-76-95, загальний 276-38-38, 276-76-92, бухгалтерія 276-55-67.
За достовірність реклами та оголошень відповідає рекламодавець (замовник). Матеріали під рубрикою "офіційно", "реклама", "на правах реклами", "оголошення", публікують на комерційній основі.
Редакція не завжди поділяє погляди, викладені у публікаціях.
У разі передруку посилання на "Ратушу" обов'язкове.
Газету надруковано в друкарні "Молода Галичина".
Загальний тираж — 25 000 прим.

Ми в інтернеті: www.ratusha.lviv.ua

Ми в інтернеті: www.ratusha.lviv.ua